

Aspekter på bra svar på skriftliga provet i specialistexamen 2021-2022

Uppgift 1 – Fredrik, 61 år, hosta och värk i bröstkorgen efter medelhavssemester

Diagnosfunderingar: Lungemboli, hjärtsjukdom, lungsjukdom med/utan infektion

Patienten är rejält akut sjuk och tidigare frisk. Resonemang om orsak och möjliga differentialdiagnoser.

Tänkbara prover är saturation, Hb och snabbtest D-dimer.

Åtgärd: Akut remiss till sjukhus för att fastställa/utesluta lungemboli oavsett om saturation eller D-dimer är normala. Gärna notering om snar kontakt om det inte är en lungemboli.

Uppgift 2 – Ida, 41 år, akne

1. Försämringsfaktorer: tankar om kost, dryck, stress, hormonspiral etcetera
2. Förslag på åtgärd: Ida uppmanas att kontakta barnmorskan att på prov avlägsna hormonspiralen, diskussion om annat preventivmedel.
3. Invänta trolig förbättring.
4. Resonera kring aknebehandling, val av läkemedel
5. Ej aktuellt med remiss till hud
6. Uppföljning: Ej nödvändigt, patienten kontaktar efter behov.

Uppgift 3 – Magnus, 43 år, huvudvärk

Diagnosfunderingar: Försämrad migrän, spänningsrelaterad huvudvärk, läkemedelsrelaterad huvudvärk, depression

Åtgärd: Samtal om faktorer som försämrar situationen (stress i relationen, arbetssituationen, ensamarbete, hälsfaktorer, pandemin etc.).

Låt patienten utveckla konflikt med neurologen. Bekräfta önskemål om specialistpreparat. Efterhöra om dialog med neurologen, uppmuntra nytt möte med neurologen.

Föreslå ny konsultation på vårdcentralen för sammanfattning

Uppgift 4 – Helena, 46 år, mår periodvis inte bra

- 1) Reflexion kring
 - a) förutsättningar för besöket
 - b) föreliggande anamnes: tidigare hälsoproblem, psykosocial situation
 - c) preliminär bedömning/prioritering
- 2) Utredning: laboration/röntgen/annat. Motivera!
- 3) Aspekter på eventuell uppföljning, vidare remittering/hänvisning, prognos.

Uppgift 5 – Du träffar Sarah, 3 år och 2 månader, avvikande viktkurva

- Identifiera avvikande BMI utveckling
- Konstatera tolkbehov för att kunna utreda
- Orsaker till viktsutveckling såsom:
 - Kost och sociala faktorer relaterat till vanor, kunskaper, förskola
 - Somatiska faktorer (sjukdom, hereditet)
 - Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
 - Tankar om laboratorieutredning
 - Boka uppföljande längd-viktbesök
 - Överväga remiss till barnklinik efter bedömning

Uppgift 6 – Sten 73 år, nedsatt ork

Resonemang kring differentialdiagnoser:
Coronarinsufficiens, Anemi, Spinal stenos, Neuropati, Parkinson.

Utredningsförslag:
Relevant lab-utredning.
Fysikalisk undersökning med utvidgat rygg- och neurologstatus.

Remittering:
Arbets-EKG; MR ländrygg; Neurologbedömning.

Uppgift 7 – Torbjörn 31 år, önskar utredning

Åstadkomma en relation till patienten genom att uppmana patienten att berätta vad han tänker, oroar sig för och önskar. Bekräfta att man kan känna oro, vara upprörd och vara krävande

Berätta att det är gjort en noggrann undersökning av hans besvär. Avstyra ytterligare utredningar

Öppna för andra förklaringsmodeller än rent somatiska orsaker. Sondera det psykiska måendet

Samtal om sjukskrivning, eftersom behandling inte gjort honom bättre. Tankar och planer att återgå till jobbet. Lyssna på och respektera hans synpunkter.

Verifiera viktnedgång genom vägning på mottagningen och följa vikten

Samtal kring alkohol och droger

Uppgift 8 – Erika 43 år, urinvägar

Diagnos Återkommande urinvägsinfektioner + uretärsten. Singelnjure.

Åtgärd: Idag CRP, urinprov + urinodling, kreatinin, GFR. Föreslå att avvakta med antibiotika om patienten accepterar det och styra behandling efter odlingsvar.

Uppmana patienten att kontakta om hon blir akut sämre. Erbjuder långtidsprofylax fram till ny urologbedömning.

Remiss till hennes tidigare urolog, för att ta ställning till andra åtgärder med tanke på uretärsten som orsak till återkommande urinvägsinfektioner.